

הגליון מוקדש לעילוי נשמת
אסתר בת נזנין
רחמים בן חוכי יוכבד
אליהו יעקבי בן שרה
ציון בן נאזה
אשר בן רות
ת.נ.צ.ב.ה

נווה מיכאל

לעילוי נשמת מרת גילה בת רחל אסנת ז"ל נפטרה בג' מנחם אב תשס"ג

פרשת ויחי

"וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עָשָׂר שָׁנָה" (בראשית מ"ז, כ"ח) - התורה רומזת על תחיית המתים שעיקר החיים של האדם מתחילים לאחר מיתת הגוף בעולם הזה והנשמה חוזרת למקום יצירתה ומקבלת בהתאם לפעולותיה ומעשיה בעולם הזה חיי נצח בהיכלות העליונים של גן עדן שנקרא "ארצות החיים".

בכל יום אנו מתפללים 3 תפילות: שחרית, מנחה וערבית ומברכים בתוך תפילת העמידה "בְּרוּךְ אַתָּה ה' מְחַיֶּה הַמֵּתִים", אם אנו מברכים זאת בכל תפילת עמידה משמע שאין זו ברכה לבטלה, אנו מאמינים גם ב"ג עיקרים (שלושה עשר עיקרי האמונה של דת ישראל שנוסחו על ידי הרמב"ם) שחייב אדם בכל יום לזכור ולהאמין ואחד מהם הוא תחיית המתים. מי שלא מאמין אין לו חלק לעולם הבא.

עם ישראל ירדו למצרים בהוראת השם יתברך וצריכים להישאר שם עד הזמן שנקבע בשמים שבו תתקיים יציאת מצרים. בזמן הזה הם היו צריכים לתקן את חטא אדם הראשון ע"י שמירת תורה ומצוות. הזוהר הקדוש מגלה כי עצם השהות במצרים 400 שנה - בזה עושים רצון העליון. הקב"ה הבטיח לאברהם אבינו שלאחר מכן עם ישראל יצאו ברכוש גדול, זמן היציאה נקבע מראש. לכן עם ישראל קיבלו על עצמם שלושה דברים עיקריים: לא לשנות את שם, שפתם ולבושם על מנת להיות נבדלים מהגויים. זאת גם הסיבה שיוסף הצדיק ביקש מפרעה שעם ישראל יגורו בארץ גושן אשר מובדלת ורחוקה מהמצרים הרשעים אשר היו שטופים בזימה, ברשע, בכישופים. היו עובדים עץ ואבן ועבודה זרה, ואילו עם ישראל חיים על טוהר המצוות ודרך ארץ, אנשים ערכיים ואצילים.

בהמשך הפרשה אנו רואים שיעקב אבינו ביקש לגלות לבניו את הקץ, אבל בשמיים לא הסכימו לו. דעתם של חז"ל לא הייתה נוחה מפעילותם של מחשבי קצין, ואמרו "תיפח עצמן של מחשבי קיצין" (תלמוד בבלי, מסכת סנהדרין, דף צ"ז:). במסכת דרך ארץ רבה נאמר: "רבי יוסי אומר, הנותן את הקץ אין לו חלק לעולם הבא", שלפעמים מחשבי הקיצין מסוגלים למנוע את הרבים מלעשות מצווה. זה גורם לאנשים להימנע מלקנות בית, להתחתן, לדאוג לפרנסה וכו'... אדם יכול לעמוד במקום בגלל הציפייה לגאולה של מחשבי הקיצים אשר אומרים 'למה צריך לפעול ולהתאמץ אם המשיח מגיע?' לכן אנו צריכים להמשיך להאמין באמונה שלמה בקב"ה כאילו המשיח צריך להגיע היום אבל להמשיך ולפעול בחיינו כאילו יגיע בעוד 10 שנים: לבנות בית, להתחתן, להקים בית כנסת וכן הלאה.

בסוף הפרשה לאחר שיעקב אבינו מברך את כל בניו ומוכיח אותם על מעשיהם, שנאמר: "וַיִּכַּל יַעֲקֹב לְצֹאת אֶת בְּנָיו וַיֵּאָסֶף רְגָלָיו אֶל הַמֶּטֶה וַיִּגְעֶה וַיֵּאָסֶף אֶל עַמּוּנוֹ" (בראשית נ', לג). מכאן למדו חכמינו שאדם חייב להוכיח את חברו רק אם מובטח לו שדבריו יישאו פרי וישמעו. וזאת הסיבה שיעקב אבינו חיכה ליום פטירתו כי ידע שביום זה הבנים שלו יקבלו כל מה שיאמר להם וישתנו.

יעקב אבינו נפטר בגיל 147, לאחר קבורתו במערת המכפלה לצד אשתו לאה אשר נפטרה בגיל 133 ולאחר שעברו ימי הבכי וההספד. האחים של יוסף פחדו מאוד כי חשבו בליבם שעכשיו הוא יתנקם בהם על שמכרו אותו לעבד ובגלל שיעקב אבינו נפטר הוא יעניש אותם בעונשים קשים ביותר על כל הצער שהם גרמו לו ועל כן האחים שלחו שליח אשר אמר ליוסף כי אביהם ציווה לפני מותו "שָׂא נָא לְפָשַׁע עֲבָדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ" (נ', י"ז) - תמחל ותסלח לאחיך. ולאחר מכן גם האחים בעצמם באו לפני יוסף "וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֵּאָמְרוּ הֲנֵנוּ לְךָ לְעֲבָדִים" (נ', י"ח).

יוסף הצדיק מתעלה על עצמו ואומר להם כי הם חשבו עליו רעה אבל הקדוש ברוך הוא חשב לטובה כדי שיוכל לפרנס את עם ישראל בזמן הגלות. אנו רואים את יוסף הצדיק ואת תכונותיו הטובות והמיוחדות ביותר אשר תמיד ראה רק טוב באדם ולא ניצל את מעמדו על מנת להתנקם באחיו שעשו לו כל כך הרבה רע, ולא הקפיד עליהם אפילו בליבו אלא להפך חיפש את הטוב בתוך הרע. הוא הבין שאין רע יורד עלינו מהשמיים ושהכל לטובה בסופו של דבר.

יהי רצון שנזכה להדבק במידותיו של יוסף הצדיק, לעשות שלום ולדון כל אדם לכף זכות.

שבת שלום ומבורך
הרב סימן טוב אלי

פינת ההלכה

הלכות ברכות הנהנין

הלכות ברכות הריח

- ו. המברך "עשבי בשמים" על עלים שברכתם "עצי בשמים" - לא יצא ידי חובה (בשונה מדין פירות).
- ז. המברך "מיני בשמים" - יצא ידי חובה על כל סוגי העלים.
- ח. המברך "שהכל נהיה בדברו" יוצא ידי חובה בדיעבד על כל סוגי הריח.
- ט. ברכת אכילה ושתיה קודמת לברכת הריח מפני שיש לאכילה סמך מן התורה שנאמר: "וְאָכַלְתָּ וְשָׁבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ" (דברים ח', י') וכן מפני שאי אפשר לחיות ללא אכילה ושתיה.
- י. הנכנס לחנות בשמים יכול לברך "מיני בשמים".
- יא. המברך על בשמים יצא לרשות הרבים, כאשר הוא חוזר מברך שוב על הבשמים משום היסח דעת.
- יב. לא מברכים על שמפו, אבקת כביסה, מטהרי אויר וכדומה.

- כשם שאסור להנות ממאכלים ללא ברכה כך אסור להנות מריח טוב ללא ברכה. שנאמר: " כל הנשמה תהלל יה". איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו? התשובה היא ריח טוב.
- ישנם שלושה סוגי ריחות עיקריים: ריח טוב בפירות, עצי בשמים ועשבי בשמים.
- א. על פירות וירקות מברכים "הנותן ריח טוב בפירות" בתנאי שיש לו הנאה מרובה מהריח של הפרי, כגון גוייבה, לימון, אתרוג ושאר פירות עם ריח הגורם לו להנאה.
 - ב. על עלים של עצים וצמחים שיש להם גזע קשה מברכים "עצי בשמים".
 - ג. על עלים של צמחים רכים כגון: נענע, מנטה... מברכים "עשבי בשמים" (גזע שמתחלף כל שנה).
 - ד. הנוטל פרי שרוצה לאוכלו וגם להריח בו, מברכים קודם כל את ברכת הריח ורק לאחר מכן "בורא פרי העץ".
 - ה. האוכל פרי ורק לאחר לעיסה מריח בו ריח טוב, לא מברך על ברכת הריח.

ניתן לפנות לרב בשאלות בכל נושא
בטלפון/SMS 052-7453745

פרפראות לפרשה

בפרשה שלנו יעקב אבינו מברך את זבולון "זבולן לחוף ימים ישפן והוא לחוף אגניות וינרכתו על צידו" (בראשית מ"ט, י"ג). נשאלת השאלה, מדוע התורה הקדימה את זבולון הקטן לפני יששכר? ראינו גם שכאשר משה רבינו בירך את עם ישראל הוא הקדים את זבולון ליששכר, כמו שנאמר שם: "שִׁמְחַן זְבוּלוֹן בְּצִאתְךָ וַיִּשְׁשַׁכֶּר בְּאֵהָלָיִךְ" (דברים ל"ג, י"ח).

הסיבה היא כי שבט יששכר היה יושב ולומד תורה ואילו שבט זבולון קיבל על עצמו לפרנס אותו. ראו כמה זכות גדולה יש למפרנסים ולתומכים בלומדי תורה ולגורמים להפצת התורה בעולם על ידי כספם ועמל ידיהם, עד כדי כך שהתורה מקדימה אותם לאלו היושבים ולומדים. כל העולם קיים בזכות התורה, כמו שנאמר: "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת" (ירמיהו ל"ג, כ"ה), זאת אומרת שהתומך בלומדי תורה מעמיד את כל העולם על תילו.

מכאן אנו לומדים מוסר עצום: אסור לנו בעולם הזה להסתפק במועט ולנוח לנו בבטלה, אלא אנו צריכים לחרף את נפשנו ולעבוד בכל הכוח, לתרום ללומדי תורה על מנת שהתורה תתרבה בעולם. בזכות זה אנו ניגאל ונישמר מכל אויבינו ומבקשי רעתנו, אמן.

בדיחת השבוע

תימני אחד אומר לחבר שלו: 'תשמע אחי, אני בדיכאון כבר שלושה חודשים'. שאל אותו החבר: 'למה?' ענה לו התימני: 'אשתי כל יום מבקשת ממני 50 שקלים'. 'למה מה היא עושה עם הכסף? שאל אותו החבר ענה לו התימני: אין לי מושג, אף פעם לא נתתי לה

חידת השבוע

"השני למלך, בלעדיו אין מלכה ומופיע פעמיים בלילה"
התשובה לחידה זו תינתן בגילון בשבוע הבא